

บทที่ 6

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

6.1 บทสรุป

จากการศึกษาลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ พบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย และหญิงในสัดส่วนใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 56.5 ต่อ 43.5 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ร้อยละ 62.0 ต่ำกว่า 30 ปี เกือบทั้งหมดมีสถานภาพเป็นโสด คิดเป็นร้อยละ 81.0 ทางด้านระดับการศึกษาสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี หรือสูงกว่า และต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 53.5 ต่อ 46.5 ตามลำดับ และร้อยละ 52.5 ประกอบอาชีพอิสระรวมทั้งเป็นเจ้าของกิจการ เมื่อพิจารณาสัญชาติของนักท่องเที่ยว นั้น นักท่องเที่ยวร้อยละ 69.5 ถือสัญชาติของประเทศในทวีปยุโรป โดยมีระยะเวลาในการท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 1 - 3 เดือน คิดเป็นร้อยละ 40.5 และนักท่องเที่ยวร้อยละ 40.0 ได้รับข้อมูลข่าวแหล่งท่องเที่ยวจากหนังสือแนะนำแหล่งท่องเที่ยว

ทางด้านสิ่งจูงใจของแหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอปาย แม่ฮ่องสอน ที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ร้อยละ 68.0 ระบุว่า แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ อาทิ ถ้ำวนอุทยาน น้ำตก หรือป่าเขา เป็นสิ่งที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยวที่มาเยือนอำเภอปาย ร้อยละ 85.5 มาเที่ยวเป็นครั้งแรก โดยมีระยะเวลาในการท่องเที่ยวในอำเภอปาย ต่ำกว่า 1 สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 82.0 และมีค่าใช้จ่ายอยู่ระหว่าง 500 - 2,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 64.5

สำหรับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการบริการในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เรียงตามลำดับ คือ บริการด้านอาหาร บริการที่พักอาศัย การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การจราจร ไฟฟ้า ประปา การคมนาคมขนส่ง การให้บริการของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ และการสื่อสารโทรคมนาคม ส่วนความประทับใจโดยรวมทั้งบริการและสถานที่ท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวระบุว่า ความพึงพอใจในระดับสูง ส่วนปัจจัยที่บั่นทอนความน่าสนใจของการท่องเที่ยวในเขตอำเภอปาย พบว่า ปัจจัยนักท่องเที่ยวให้ความสนใจกับปัจจัยทางด้านมลพิษของสิ่งแวดล้อมมากที่สุดรองลงมา คือความพอเพียงของสาธารณูปโภคพื้นฐาน และเป็นที่น่าสังเกตว่านักท่องเที่ยวร้อยละ

40.0 ไม่แสดงความคิดเห็นในสิ่งที่ลดความน่าสนใจของการท่องเที่ยวในเขตอำเภอปาย แม่ฮ่องสอน แต่อย่างใด

ส่วนผลกระทบของโรคเอดส์ที่มีต่อการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ พบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 95.0) ทราบว่า มีปัญหาโรคเอดส์ในประเทศไทยก่อนการตัดสินใจมาท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยวมากกว่า กึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 58.0) เชื่อว่า สถานการณ์โรคเอดส์ในประเทศไทยมีความรุนแรง อย่างไรก็ตาม นักท่องเที่ยวเกือบทั้งหมดร้อยละ 96.0 ยังคงเชื่อว่า สถานการณ์โรคเอดส์ไม่มีผลกระทบต่อการเดินทางมาเยือนประเทศไทยอีกครั้งหนึ่งในอนาคต

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ 90% ขึ้นไป ได้แก่ ตัวแปรสัณฐานของนักท่องเที่ยว และอาชีพของนักท่องเที่ยว ส่วนตัวแปรทางด้านประชากร คือ เพศ และอายุ รวมถึง ตัวแปรด้านระดับการศึกษา ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับดังกล่าวแต่อย่างใด ผลการวิเคราะห์โดยใช้การจำแนกเชิงพหุ (MCA) พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การกำหนด (R^2) เท่ากับ 0.085 นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2,364.40 บาท

ผลกระทบของตัวแปรทางด้านสัณฐานของนักท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวที่ถือสัญชาติของประเทศในทวีปยุโรป อเมริกาเหนือ ออสเตรเลีย และทวีปอื่น ๆ นอกเหนือจากยุโรป อเมริกาเหนือ และออสเตรเลีย มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเฉลี่ยเท่ากับ 2,692.5 บาท 1,443.07 บาท 2,374.11 บาท และ 1,550.14 บาท ตามลำดับ ส่วนผลกระทบของตัวแปรด้านอาชีพของนักท่องเที่ยว นั้น นักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของรัฐ พนักงานหรือลูกจ้างบริษัทเอกชน ประกอบอาชีพอิสระรวมถึงเจ้าของกิจการ และพนักงานที่เกษียณอายุ มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเฉลี่ยเท่ากับ 3,461.90 บาท 1,677.66 บาท 2,118.66 บาท และ 5,269.26 บาท ตามลำดับ

สำหรับผลกระทบของสัญชาติและอาชีพของนักท่องเที่ยวต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวในเขตอำเภอปาย แม่ฮ่องสอน พบว่า นักท่องเที่ยวที่ถือสัญชาติประเทศในทวีปยุโรป ที่มีอาชีพเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของรัฐ พนักงานหรือลูกจ้างของบริษัทเอกชน ประกอบอาชีพอิสระ รวมถึงเจ้าของกิจการ และพนักงานที่เกษียณอายุ มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเฉลี่ยเท่ากับ 3,790 บาท 2,005.76 บาท 2,446.76 บาท และ 5,597.36 บาท ตามลำดับ ทางด้านนักท่องเที่ยวที่ถือสัญชาติประเทศในทวีปอเมริกาเหนือ ที่ประกอบอาชีพพนักงานหรือลูกจ้างของรัฐ พนักงานหรือลูกจ้างของบริษัทเอกชน ประกอบอาชีพอิสระรวมทั้งเจ้าของกิจการ และพนักงานเกษียณอายุ มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเฉลี่ยเท่ากับ 2,540.57 บาท, 756.33 บาท, 1,197.33 บาท และ 4,347.93 บาทตามลำดับ ส่วนนักท่องเที่ยวที่ถือสัญชาติของประเทศในทวีปออสเตรเลีย ที่ประกอบอาชีพพนักงานหรือ

ลูกจ้างของรัฐ พนักงานหรือลูกจ้างของบริษัทเอกชน ประกอบอาชีพอิสระรวมถึงเจ้าของกิจการ และพนักงานเกษียณอายุมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเฉลี่ยเท่ากับ 3,471.61 บาท, 1,687.37 บาท, 2,128.37 บาท และ 5,278.97 บาท ตามลำดับ และสำหรับนักท่องเที่ยวที่ถือสัญชาติของประเทศในทวีปอื่น ๆ ที่นอกเหนือ ยุโรป, อเมริกาเหนือ และ ออสเตรเลีย ที่ประกอบอาชีพพนักงานหรือลูกจ้างของรัฐ พนักงานหรือลูกจ้างเอกชน ประกอบอาชีพอิสระรวมถึงเป็นเจ้าของกิจการ และพนักงานเกษียณอายุ มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเฉลี่ยเท่ากับ 2,647.64 บาท, 863.40 บาท, 1,304.40 บาท และ 4,455 บาท ตามลำดับ

จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในเขตอำเภอปาย แม่ฮ่องสอน มีความสัมพันธ์กับสัญชาติและอาชีพของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการศึกษา

6.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาแบบอย่างการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ในเขตอำเภอปาย แม่ฮ่องสอน ทำให้ทราบถึงค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ข้อจำกัดของการท่องเที่ยว ตลอดจนข้อจำกัดของการศึกษา ดังนี้

6.2.1 ข้อเสนอแนะทางด้านการจัดการบริการการท่องเที่ยว

จากการศึกษาพบว่า ในเขตอำเภอปาย แม่ฮ่องสอน มีศักยภาพและข้อได้เปรียบในการท่องเที่ยวด้านธรรมชาติสูง เพราะมีทรัพยากรการท่องเที่ยวมากมาย อาทิ ถ้ำ วนอุทยาน น้ำตก และป่าเขา ซึ่งสามารถตอบสนองการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์ (ecotourism) ได้เป็นอย่างดี แต่การท่องเที่ยวมีข้อจำกัดหลายประการ ประการแรก การจัดการบริการ และอำนวยความสะดวก ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจากผลการศึกษาความพึงพอใจในด้านการจัดการบริการนั้น นักท่องเที่ยวยังประสบปัญหาในการให้บริการ และอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การให้ข้อมูลในด้านสถานที่ท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์ การติดต่อสื่อสาร รวมทั้งฝ่ายขึ้นนำสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งข้อมูลตลอดจนการสื่อสารจำเป็นต้องใช้ภาษาต่างประเทศเป็นหลัก แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐโดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ยังไม่มีประจำอยู่ในพื้นที่ จึงทำให้นักท่องเที่ยวไม่ได้รับความสะดวกและทราบข่าวสารข้อมูลที่แท้จริง นอกจากนี้ระบบการโทรคมนาคมสื่อสารยังมีไม่เพียงพอต่อความต้องการ ซึ่งนักท่องเที่ยวจำเป็นต้องอาศัย

บริการของภาคเอกชนที่มีราคาแพง ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้เป็นอุปสรรคในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของอำเภอปายและทำให้นักท่องเที่ยวลดความสนใจที่จะเข้ามาท่องเที่ยวในเขตอำเภอปาย และประการสุดท้าย เนื่องจากการท่องเที่ยวในเขตอำเภอปาย เป็นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยเฉพาะการสัมผัสกับธรรมชาติ แต่ในบางฤดูกาลที่สภาพธรรมชาติไม่เอื้ออำนวยต่อการท่องเที่ยว เช่น ในฤดูฝน หรือฤดูร้อน ทำให้นักท่องเที่ยวในช่วงฤดูกาลดังกล่าวมีจำนวนลดลงมาก ดังนั้น ควรส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว การท่องเที่ยวในเชิงวัฒนธรรม และวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น หรือการท่องเที่ยวในเชิงการเยี่ยมชมสถานที่สำคัญ รวมถึงโบราณสถาน และโบราณวัตถุ ก็จะช่วยให้ผู้คนนักท่องเที่ยวในฤดูกาลอื่น ๆ ได้ ซึ่งจะเป็นผลดีต่อธุรกิจท่องเที่ยวในพื้นที่

6.2.2 ข้อเสนอแนะทางวิชาการในการศึกษาต่อไป

การศึกษานี้มีข้อจำกัดทางด้านข้อมูลที่มีจำนวนน้อย และการกระจายของตัวอย่างยังไม่เหมาะสม เนื่องจากเก็บตัวอย่างแบบบังเอิญ (accidental random sampling) ดังนั้นในการศึกษารoundต่อไปจึงควรมีการเก็บข้อมูลด้วยวิธีอื่นที่เหมาะสม อาทิ การสุ่มตัวอย่างข้อมูลที่อาศัยความน่าจะเป็น (probability sampling) ด้วยเทคนิคการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) และเก็บข้อมูลเพิ่มขึ้น เพื่อจะทำให้ทราบแบบแผนการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศได้ชัดเจนขึ้น สำหรับการที่ค่าสัมประสิทธิ์การกำหนดหรือสัมประสิทธิ์แห่งการตัดสินใจ (R^2) ของการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ อาจเป็นเพราะไม่ได้นำเอาตัวแปรอื่นๆ ที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว อาทิ สถานภาพสมรสของนักท่องเที่ยว ภูมิหลังในการทัศนศึกษาของนักท่องเที่ยว และรายได้จากค่าจ้างในการทำงานของนักท่องเที่ยวเป็นต้น ซึ่งจะช่วยให้แบบจำลองแบบอย่างค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ มีค่าสัมประสิทธิ์การกำหนด (R^2) ที่สูงขึ้น นอกจากนี้ การใช้แบบจำลองการจำแนกเชิงพหุ (MCA) ซึ่งมีความเหมาะสมในระดับหนึ่งในการอธิบาย อิทธิพลของตัวแปรกำหนด อาจจะยังไม่สมบูรณ์เพียงพอ ดังนั้นจึงควรทดลอง ใช้แบบจำลองลอการิทึม (Logarithm Model) หรือแบบจำลองควอดราติก (Quadratic Model) ซึ่งอาจจะมีความเหมาะสมกว่า